

Opgave 3a LilleDag uge 6

||| Opgave 3 Omdrejningslegemer. Parametrisering og integral

Et profilområde P i (x, z) -planen i rummet er givet ved parameterfremstillingen

$$s(u, v) = (u, 0, v(1 - u)); u \in [0; 1], v \in [0; 1].$$

- Angiv en parameterfremstilling for det omdrejningslegeme Ω der fremkommer når profilområdet drejes vinklen 2π omkring z -aksen. Hvilket geometrisk objekt er der tale om?
- Bestem rumfanget af omdrejningslegemet.

a)

Parameterfremstillingen vil blive udledt systematisk.

Der vil blive fremstillet 3 plots, som illustrerer parameterfremstillingerne af kurve, plant område og rumligt område.

```
> restart
```

```
> with(plots) :
```

Udgangspunkt er **en ret linje i xz-planen**, som har denne parameterfremstilling, hvor $u \in [0; 1]$:

```
> l := u -> <u, 0, 1 - u> :
```

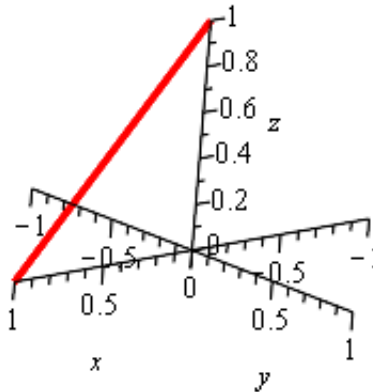
```
> 'l(u)' = l(u)
```

$$l(u) = \begin{bmatrix} u \\ 0 \\ 1 - u \end{bmatrix} \quad (1.1)$$

Den rette linje indtegnes i 3D:

```
> linje := spacecurve(l(u), u = 0..1, axes = normal, labels = [x, y, z], thickness = 3, view = [-1 ..1, -1 ..1, 0 ..1], color = red, numpoints = 1000, scaling = constrained) :
```

```
> display(linje)
```


Profilområde i xz-planen dannes ved at udfylde området fra linjen ned til x-aksen.

Området har denne parameterfremstilling, hvor $u \in [0; 1]$ og $v \in [0; 1]$:

> $s := (u, v, w) \rightarrow \langle u, 0, v \cdot (1 - u) \rangle$:

> $'s(u, v, w)' = s(u, v, w)$

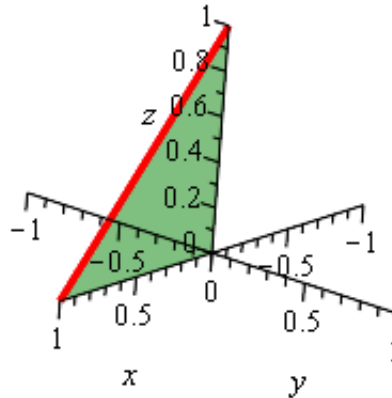
$$s(u, v, w) = \begin{bmatrix} u \\ 0 \\ v(1 - u) \end{bmatrix}$$

(1.2)

Profilområdet tegnes i 3D:

> $\text{trekant} := \text{plot3d}(s(u, v, 0), u=0..1, v=0..1, \text{axes}=\text{normal}, \text{labels}=[x, y, z], \text{style}=\text{patchnograd}, \text{color}=\text{green}, \text{transparency}=0.5, \text{view}=[-1..1, -1..1, 0..1])$:

> $\text{display}(\text{linje}, \text{trekant})$

Rotationsmatrix ved rotation om z-aksen:

http://en.wikipedia.org/wiki/Rotation_matrix#In_three_dimensions

$$\text{> } Rz := w \rightarrow \begin{bmatrix} \cos(w) & -\sin(w) & 0 \\ \sin(w) & \cos(w) & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} :$$

$$\text{> } 'Rz(w)' = Rz(w)$$

$$Rz(w) = \begin{bmatrix} \cos(w) & -\sin(w) & 0 \\ \sin(w) & \cos(w) & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \quad (1.3)$$

Drejningen om z-aksen af profilområdet danner en kegle.

Keglens parameterfremstilling, hvor $u \in [0; 1]$, $v \in [0; 1]$ og $w \in [0; 2 \cdot \pi]$:

$$\text{> } r := (u, v, w) \rightarrow Rz(w) \cdot s(u, v, w) :$$

$$\text{> } 'r(u, v, w)' = r(u, v, w)$$

(1.4)

$$r(u, v, w) = \begin{bmatrix} \cos(w) u \\ \sin(w) u \\ v(1-u) \end{bmatrix} \quad (1.4)$$

Konklusion: keglens parameterfremstilling er givet ved $\langle \cos(w) \cdot u, \sin(w) \cdot u, v \cdot (1 - u) \rangle$ hvor

$u \in [0; 1], v \in [0; 1]$ og $w \in [0; 2 \cdot \pi]$

> $B := [0, 1, 0, 1, 0, 2 \cdot \pi]$

$$B := [0, 1, 0, 1, 0, 2 \pi] \quad (1.5)$$

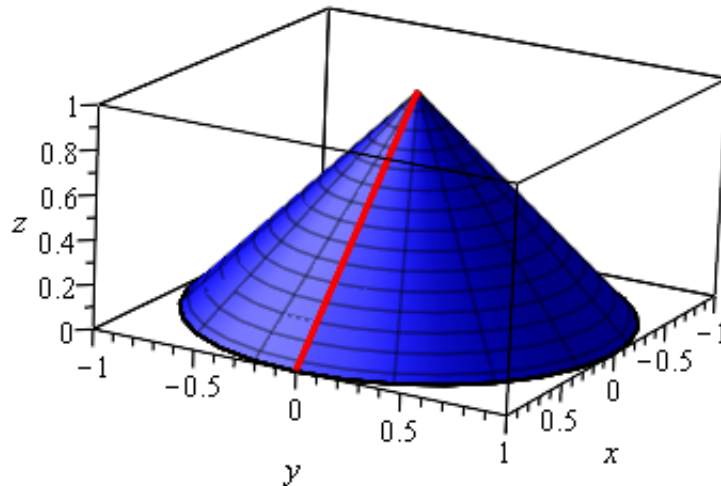
> $net := [10, 10, 10]$

$$net := [10, 10, 10] \quad (1.6)$$

Keglen tegnes i 3D:

> $kegle := \text{Integrator8}[\text{sideFlader}](r, B, net) :$

> $\text{display}(\text{linje}, kegle, \text{labels} = [x, y, z], \text{axes} = \text{box})$

b)

Rumfanget bestemmes på 2 måder.

Med Jacobi-metoden fra eNoterne, og med Integrator8-pakken.

Jacobi-metoden

$$\begin{aligned} > \text{Jacobi} := \text{simplify}(|\text{LinearAlgebra}[\text{Determinant}](\text{VectorCalculus}[\text{Jacobian}](r(u, v, w), \\ & \quad [u, v, w]))|) \end{aligned} \quad \text{Jacobi} := |u(u-1)| \quad (2.1.1)$$

$$\begin{aligned} > \int_0^1 \int_0^1 \int_0^{2\pi} 1 \cdot \text{Jacobi} \, dw \, dv \, du \end{aligned} \quad \frac{1}{3} \pi \quad (2.1.2)$$

Integrator8-pakken

$$\begin{aligned} > \text{Integrator8}[\text{rumIntGo}](r, B, 1) \end{aligned} \quad \frac{1}{3} \pi \quad (2.2.1)$$

Konklusion: rumfanget af keglen er $\underline{\underline{\frac{\pi}{3}}}$

NB: rumfanget af en kegle kan bestemmes med formlen: $\frac{1}{3} \cdot A \cdot h$, hvor A = bundareal og h = højden.

<http://en.wikipedia.org/wiki/Cone#Volume>

Her er $h = 1$ og bundarealet $= \pi \cdot r^2 = \pi \cdot 1^2 = \pi$. Dvs rumfanget bliver $\frac{1}{3} \cdot \pi \cdot 1 = \frac{\pi}{3}$.